

Ժայռոյ Կենտրոնը

**ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ.
Ուղղակարության ուրվագծեր**

Հախճապի և՛ հարսի կրկին՝
ստեփանի գիտնական, սպասարհ, պետական գործիչ
Հոբանջի Ա՛ ստեղծագործիչ պաշտօնը կի շարաններ

38

76

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

**ՀՀ ԳԱԱ Մ.Քոթանյանի անվան
Տնտեսագիտության ինստիտուտ**

ԹԱԹՈՒԼ ՄԱՆԱՍԵՐՅԱՆ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ.
ռազմավարության ուրվագծեր

ԵՐԵՎԱՆ

ԱՅԼԸՆՏՐԱԼՔ հետազոտական կենտրոն

2014

**M.Kotanyan Institute of Economics of the National
Academy of Sciences of Armenia**

338

U-246

TATOUL MANASSERIAN

ECONOMIC SECURITY:
strategy silhouettes

Yerevan

Research Center ALTERNATIVE

2014

239

ՀՏԴ 338.2:340
ԳՄԴ 65.05+67
Մ 246

Հրատարակվում է ՀՀ ԳԱԱ Մ.Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության
ինստիտուտի Գիտական խորհրդի որոշմամբ

Մասնագետ խմբագիր՝
Տնտեսագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր Մ.Ս. Հայրապետյան

Գրախոսողներ՝
Տնտեսագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր Վ.Բ. Բոստանջյան
Տնտեսագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր Մ.Տ. Սարգսյան

Մասնատրամադրանք

Մ 246 Տնտեսական անվտանգություն. ռազմավարության ուղիվազներ/ Թ.
Մանասարյան; ՀՀ ԳԱԱ Մ.Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության
ինստիտուտ.- եր.: ԱՅԼԸՆՏՐԱՆՔ հետազոտական կենտրոն, 2014.- 836 էջ:

Գրքում վերլուծության առարկա են ազգային անվտանգության կարևոր բաղադրիչ-
ներից երկրի տնտեսական անվտանգության ապահովման ռազմավարության հիմնահար-
ցերը, ներառյալ ազգային շահերը, պետության դերը համարժեք ռազմավարության
մշակման և կիրարկման գործում: Առանձնահատուկ կարևորվում են մարդու կենսագոր-
ծունեությանն առնչվող սպառնալիքները, որոնք առնչվում են նրա կենսապահովմանը,
սպառողական զանբյուրին, աղքատությանը, սոցիալական ոլորտին, ժողովրդագրական
ընթացներին, ներառյալ արտագաղթը, անպտղությունը, բնակչության «ծերացումը», «ուղեղ-
ների արտահոսքը»: Տնտեսական սպառնալիքներն առանձին վերլուծության առարկա են
ինչպես միկրո մակարդակում, հաշվի առնելով դրանց հնարավոր անդրադարձերը ապ-
րանքների և դրանք արտադրող ձեռնարկությունների մրցունակության, ներդրումների,
նորարարությունների, բարձր տեխնոլոգիաների կիրառման և մտավոր ներուժի օգտա-
գործման վրա, այնպես էլ որչ տնտեսության մասշտաբով և համապետական, համազգա-
յին շահերի տեսանկյուններից: Միաժամանակ, ներկայացվում են տնտեսական անվ-
տանգության ապահովման իրավական հիմքերը, ինչպես նաև տնտեսական սպառնալիք-
ների դեմ պայքարում զլրբալ համագործակցության հեռանկարները:

Իր գիտական և գործնական ուղղվածությամբ գիրքը նախատեսված է երկրի օրենս-
դիր և գործադիր մարմինների, գործարարների, փորձագետների և դինամիկ փոփոխվող
աշխարհում Հայաստանի տնտեսական խնդիրներով մտահոգ լայն շրջանակների համար:

Գրքի տարբեր հատվածներ կարող են օգտագործվել՝ համապատասխան հղումնե-
րի պարագայում: Գրքի վերաբերյալ կարծիքներն առաջարկվում է հասցեագրել՝
tatoulm@gmail.com.

ՀՏԴ 338.2:340
ԳՄԴ 65.05+67

ISBN 978-9939-1-0039-5

© Թաթուլ Մանասերյան, 2014

Տպագրության եղանակը՝ օֆսեթ:
Ֆորմատ՝ 60x84 1/16, թուղթ օֆսեթ, N 1:
Ծավալ՝ 52.25 տպ. մանուկ: Տպաքանակ 300:

Տպագրված է «ԼիՄՈՒՇ» ՍՊԸ-ի տպարանում:
Ք. Երևան, Պուշկին 40, տարածք 76, հեռ. 58.22.99
E-mail: info@limush.am

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջաբանի փոխարեն.....	5
Ներածություն.....	6
Մաս առաջին. Տնտեսական անվտանգության էությունը. կեսական և մեթոդաբանական խնդիրներ	10
Մաս երկրորդ. Մարդու կենսագործունեությանն առնչվող սպառնալիքներ	65
Մաս երրորդ. Տնտեսական անվտանգության ապահովման խնդիրները միկրո մակարդակում	154
Մաս չորրորդ. Տնտեսական անվտանգության մակրո մակարդակ	229
Մաս հինգերորդ. Համապետական, ազգային տնտեսական անվտանգության հիմնահարցեր.....	345
Մաս վեցերորդ. Տնտեսական անվտանգության ապա- հովման օրենսդրական և իրավական նախադրյալները	484
Մաս յոթերորդ. Արտաքին տնտեսական սպառնա- լիքներ, գլոբալ անվտանգության հիմնահարցեր.....	588
Վերջաբանի փոխարեն. Ի՞նչ անել	811